

Studienamiddag 'Een toekomst voor de Gentse jeugd'

06/10/2025

Thematafel: 'Kinderrechten op het lokale niveau' – verslag

Projectvoorstelling 1: "Bouwstenen voor een K&JV lokaal beleid", Amber Daniëls, Bataljong

- Bouwsteen 1: Een kindvriendelijke stad of gemeente (h)erkent en geeft ruimte aan de diversiteit onder kinderen en jongeren en aan de diversiteit aan contexten waarin kinderen en jongeren opgroeien.
- Bouwsteen 2: Een kindvriendelijke stad of gemeente werkt vanuit een gedeelde en gemandateerde visie op kinderen en jongeren.
- Bouwsteen 3: Een kindvriendelijke stad of gemeente voert een permanente dialoog met kinderen en jongeren en houdt zo een vinger aan de pols.
- Bouwsteen 4: In een kindvriendelijke stad of gemeente neemt de overheid de regierol in handen en werkt ze samen met burgers en het maatschappelijk middenveld.
- Bouwsteen 5: In een kindvriendelijke stad of gemeente kunnen kinderen en jongeren beroep doen op kwaliteitsvolle basisvoorzieningen.
- Bouwsteen 6: Een kindvriendelijke stad of gemeente stimuleert en faciliteert solidariteit en wederzijdse betrokkenheid zodat duurzaam samenleven mogelijk wordt.

Vragen/opmerkingen

- De bouwstenen zijn duidelijk maar hoe worden termen als “permanente dialoog” toegepast?
- Participatie: wat betekent dit precies? Wat zijn de effecten? -> Dit is lokaal gebonden, het is vooral een stok achter de deur om participatie te blijven verdedigen.
- Een organisatie merkt op dat er vaak gezegd wordt dat het middenveld betrokken is maar organisaties merken dit niet altijd.
- **Het zou interessant zijn om kinderen en jongeren als doelgroep niet altijd apart te benaderen maar intergenerationeel te werken.**
- Uitwisselen met andere steden, landen... is interessant, bijvoorbeeld project Planet Youth (IJsland): nieuwe visie op preventie heeft veel veranderd, jongeren krijgen 500 euro dat besteed kan worden aan vrijetijd, er zijn veel sportvelden en

speelterrinen (<https://planetyouth.org/>). Cfr participatiemiddelen die federaal worden ontbonden vanaf 2026?

- **Een label kan veel in gang zetten maar het is niet altijd eenvoudig om projectsubsidies te verduurzamen bij een nieuwe legislatuur.**
- **Is het haalbaar om te verplichten dat per jaar minimum 10 steden en gemeenten het label moeten halen? -> nee, steden en gemeenten verplichten werkt niet.**
- **Kan de Vlaamse Overheid een rol spelen en kinderrechten/het label als een prioriteit naar voren schuiven, zoals vroeger cultuur een prioriteit werd en steden en gemeenten een cultuurfunctionaris konden aanstellen?**
- **Het label zorgt ervoor dat het legitiem blijft om het over kinderen en jongeren te hebben. Voor de rest zijn er weinig verplichtingen vanuit de overheid, alleen de jeugdraad is verplicht als adviesraad, beperkte invulling van begrip participatie.**
- Het kan zijn dat steden en gemeenten het label niet halen. Achter het label zit een stuurgroep en een jury, zij beoordelen het dossier, en na 3 jaar komt er een feedback gesprek. Bataljong organiseert ook intervisies voor steden en gemeenten die mee doen.

Projectvoorstelling 2: “Pro-actief rechtenbeleid”, Krist Poffyn, Lokaal Sociaal Beleid, Stad Gent.

- Krist werkt vooral rond dit thema op het vlak van het sociale, sterk verbonden met het OCMW.
- Rechtenbeleid gaat over het voorkomen en tegengaan van onderbescherming (situatie waar je rechten hebt maar zelf niet in staat bent deze aan te vragen , het wordt belemmerd door allerlei drempels). De overheid neemt zelf initiatief om de drempels weg te nemen, proactieve werking . De verantwoordelijkheid ligt dan bij de overheid en niet bij de individuele burger.
- Als lokaal niveau ben je afhankelijk van andere niveaus, er is weinig dat je lokaal kan aansturen, je bent afhankelijk van bovenlokale systemen en wetgeving.
- **Het automatisch toekennen naar de burger kan ook digitaal (automatisering, data). Die data houdt ook gegevensbescherming in.**
- Concreet voorbeeld:
  - groeppakket: dit is een zeer geautomatiseerd systeem berekeningen en ook het delen van info met steden en gemeenten.
  - Gent kon binnen het stedelijk onderwijs korting geven aan bepaalde gezinnen die een leefloon krijgen of een laag inkomen hebben. Dit moest “bewezen” worden. Nu worden leefloongegevens en belastinggegevens

automatisch opgevraagd bij het ministerie van Financiën. Hiervoor moest er een wet gewijzigd worden.

- Opmerking: kinderopvang kon vroeger korting geven om een apart dossier te maken om toch een korting toe te kennen ook als was het inkomen in theorie voldoende maar bleek uit de praktijk dat er financiële problemen waren.
- Er is het probleem dat financiële gegevens een jaar vertraagd zijn, correctie is mogelijk. Deze werking is enkel voor het stedelijk onderwijs wat frustratie geeft bij de andere netten.
- **Kinderen mogen geen rol spelen in deze keten, bijvoorbeeld het doorgeven van een onderwijscheque die in de agenda steekt is absoluut te vermijden.**
- **Het is goed dat er gegevensbescherming is, op Europees niveau. Maar door de bescherming weten verenigingen niet altijd meer waar gezinnen wonen die hulp zouden kunnen gebruiken.**
- **Sommige scholen nemen het niet zo nauw met de GDPR-wetgeving, sommige scholen gebruiken het als paraplu om niet mee te werken.**
- **Er is schaamte bij de gezinnen over hun situatie en dit hindert hen om bijvoorbeeld beroep te doen op foodsavers.**
- Graag meer documentatie van dit proces van automatische rechtentoekenning: meer info bij Sarah Spiessens:
  - Sarah.spiessens@stad.gent
  - <https://www.vlaanderen.be/lokaal-bestuur/digitale-transformatie/gemeentehuis-van-de-toekomst/goedgekeurde-projecten/fundament-proactieve-dienstverlening>
- Ook de referentiebudgetten (ontwikkeld door Thomas More Hogeschool) zijn handig: naast leefloon kan een stad of gemeente ook generieke steun aanbieden (bv. gezondheidskosten, verhuis, ...), het is een budget dat uitdrukt hoeveel iemand nodig heeft om menswaardig te leven, ook al krijg je leefloon. Voor het OCMW-cliënteel kan dit geautomatiseerd worden, na financieel onderzoek.
- UiTPAS: sinds 2019 is het gebruik ervan met 400% gestegen. Het biedt kansen aan bijvoorbeeld jongeren die anders nooit naar het toneel zouden gaan. Nadeel is dat bepaalde jongeren geen kans hebben de UiTPAS middelen te gebruiken omdat het budget ontoereikend is. Als organisatie is het niet evident om te beslissen wie wel en wie niet mag deelnemen aan een activiteit via de UiTPAS.